

Comentariu - Paradis in destramare

Portarul inaripat mai tine intins
un cotor de spada fara de flacari.
Nu se lupta cu nimeni,
dar se simte invins.
Pretutindeni pe pajisti si pe ogor
serafimi cu parul nins
inseteaza dupa adevar,
dar apele din fantani
refuza galetile lor.
Arand fara indemn
cu pluguri de lemn
arhanghelii se plang
de greutatea aripelor.
Trece printre sori vecini
porumbelul sfantului duh,
cu pliscul stinge cele din urma lumini.

Noaptea ingerii goi
zgribulind se culca in fan:
vai mie, vai tie,
paianjeni multi au umplut apa vie,
odata vor putrezi si ingerii sub glie,
tarana va seca povestile
din trupul trist.

Poezia face parte din volumul *Lauda somnului*(1929), volum, care se impune printr-o originalitate incontestabila. Poezia apartinand acestui volum prezinta un univers in destramare cufundat intr-o stare hipnotica. Imaginea acestui univers in destramare este surprins foarte bine in versuri: pretutindeni e o tristete, e o negare, e un sfarsit

Poetul trateaza intr-o maniera personala o serie de mituri biblice, in acest sens este semnificativa marturisirea sa: E adevarat ca in poezia mea sunt frecvente si motive mitice, chiar teologice. Dar de aceste elemente uzez in chipul cel mai liber, ca mijloace de expresie poetica. Motivele nu sunt tratate dogmatic. Le folosesc in sens totdeauna creator, liber, le modific si le amplific dupa necesitati. Nascocesc motive mitice la fiecare pas fiindca fara o gandire mitica nu ia fiinta, din pacate sau din fericire, nici o poezie.

Blaga prelucreaza creator, liber, mitul genezei, mitul cristic, mitul invierii mortilor, mitul sfantului Ioan, mitul sfantului Gheorghe. Unul dintre miturile fundamentale este Paradisul. in conceptia poetului, dupa izgonirea din Paradis divinul sacru s-a retras din lume, rupandu-se definitiv legatura

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

cu omul.

Punctul de plecare este un motiv biblic: si izgonind pe Adam l-a asezat in preajma raiului celui din Eden si a pus heruvimi si sabie de flacari valvaitoare sa pazeasca drumul spre pomul vietii (Facerea)

Prelucrând liber acest motiv biblic, Blaga creează imaginea unei lumi moderne, a pacatelor, a unei lumi în destramare, din care divinul și sacrul lipsesc cu desăvârșire. Poetul procedează la o desacralizare a simbolurilor creștine. Astfel îngerul de la poarta Paradisului numai ține în mână decât un cotor de spada fără de flăcări:

Portarul înaripat mai ține întins
un cotor de spada fără de flăcări.

Deci sabia de flăcări valvaitoare din Biblie devine la Blaga cotor de spada, sugerând pierderea sacralității. Portarul înaripat devine un paznic inutil al unui tărâm, care și-a pierdut atributele esențiale. Peste tot dominește o tristete metafizică, o dezolare, un sentiment al inutilității:
Nu se luptă cu nimeni,
dar se simte învins.

Blaga procedează la o umanizare, la o tratare în manieră profană a figuratiei biblice. Astfel serafimi, cu parul nins însetează după adevăr; arhanghelii ară cu pluguri de lemn, plângându-se de greutatea aripelor; porumbelul sfântului duh stinge cele din urma lumini; îngerii goi se culcă în fan, zgribulind de frig:

Pretutindeni pe pajisti și pe ogor
serafimi cu parul nins
însetează după adevăr,
dar apele din fantani
refuza galetile lor.
Arând fără indemn
cu pluguri de lemn
arhanghelii se plâng
de greutatea aripelor.
Trece printre sori vecini
porumbelul sfântului duh,
cu pliscul stinge cele din urma lumini.
Noaptea îngerii goi
zgribulind se culcă în fan

Și în această poezie se întâlnește simbolul fantanii, care sugerează adevăruri fundamentale, care se refuza cunoașterea, de exemplu:

dar apele din fantani
refuza galetile lor.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Apa vie, care ar putea dezvalui omului taina de dincolo, refuza omului aceasta dezvaluire si anunta momentul dramatic, inevitabil, cand sacrul, divinul, se vor retrage definitiv din lume:

vai mie, vai tie,
paianjeni multi au umplut apa vie,
odata vor putrezi si ingerii sub glie,
tarana va seca povestile
din trupul trist.

Ultima parte a poeziei exprima moartea mitului, a fanteziei, a imaginatiei. Sensul fundamental al poeziei este ca lumea moderna, desacralizata, demitizata, nu mai intelege glasul de sus, glasul divinitatii. Tristetea, dizolarea sunt determinate de sentimentul retragerii divinului din lume.

Din punct de vedere stilistic poezia se remarca prin simplitate; metaforic poetul sugereaza destramarea mitului despre Paradis, dar si destramarea lumii pentru ca pierderea credintei transforma lumea, pamantul intr-un trup trist. Sentimentul de tristete provine deci din constientizarea ruperii de cosmic, de divin.

Intregul discurs liric este alcatuit din doua sfere conceptuale.

Prima, alcatuita din elemente, care sugereaza paradisiacul: portarul inaripat, serafimi, arhangheli, ingeri, porumbelul sfantului duh, apa vie; in cealalta sfera conceptuala intra toate determinarile care sugereaza destramarea Paradisului: cotorul de spada fara de flacari, parul nins, ingerii goi zgribulind, greutatea aripelor.

Invocatia vai mie, vai tie actualizeaza criza. Discursul liric se alcatuieste, creste din secvente dispartate, dar care in final alcatuiesc un tot unitar, oferind imaginea lumii moderne, care a pierdut contactul cu sacrul, miticul, divinul.